

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Averescu miniszterelnök Nagyváradon

Ünnepélyes fogadtatás — Naggyűlés a megyeházán — A Magyar Párt elnöke magyar beszédet tartott

Az a politikai demonstráció, amely a megyeháza dísztermében ma Averescu tábornok nagyváradai látogatása alkalmával lezajlott, egyik öröndetes bizonyítéka annak, hogy a közeledés, amely a kormány és a magyar kisebbség politikai szervezete közt létrejött, megértésre kezd találni mindkét oldalon. Averescu tábornok ex-
pozéja, ha kifejezetten nem is ölelte fel a kisebbségi kérdés megoldásának hivatalos koncepcióját, nagy általánosságban tett kifejezéseivel is alkalmas volt arra, hogy jóleső reményeket fakasszon, míg Kocsán János dr.-nak,

a Magyar Párt elnökének magyar felszólalása és a szavait kísérő magyar és román helyeslés

még azokat is bizalomra hangolták, akik a multak tapasztalatai nyomán meglehetősen skepszissel tekintettek a jövő elé.

Averescu tábornok tábornok miniszterelnök ma hajnalban Arad felől érkezett Nagyváradra. Az éjszakát szalonkocsijában töltötte, amelyet egy mellékvágányra toltak. A magaskori miniszterelnököt a négy napos utazás és a különböző városokban kifejtett propaganda-munka meglehetősen kimerasztotta, úgy, hogy

az eredetileg reggel fél 9-re tervezett fogadtatást délelőtt 10 órára halasztották.

Ekkorra már együtt voltak a pályaudvaron a nagyvárad hatóságok fejei: Jacob József prefektus, Horváth Endre esperes, a biharmegyei Averescu-párt elnöke, Popa György, az ideiglenes városi tanács elnöke, dr. Maior György esperes, Pacob Lázár dr. jogakadémiai dékán, Reu Illés dr. rendőrprefektus,

Gussi Aurél sziguranca-inspektor, Bucico Coriolán dr. polgármester, Köszeghy József főmérnök, Filip Victor dr. főszolgabíró, továbbá Marcus István, Jacob János dr., Turja Miklós dr., Nussbaum Sámuel, Soós István dr., Tatu Miklós dr. Képviselve volt a pályaudvaron a románai katolikus egyház: Lestyán Endre dr. apátplébános, Bröstel Lajos kanonok és Halász Gyula dr. esperes plébános jelentek meg. A Magyar Párt-Kocsán János elnököt, Szabó Károly alelnököt és Szilágyi Gézt küldte ki a fogadtatásra.

Pontosan 10 órakor toltak be a miniszterelnök szalonkocsiját a pályaudvari épület elé és mielőtt a mozdony megállt volna, már láthatóvá lett Averescu tábornok karakterisztikus magas alakja, a szalonkocsi egyik fülkéjében. Barát-ságosan integetett a fogadtatására kijött notabilitásoknak, akik a népszerű pártvezér látására harsány éljenzésben törttek ki.

Amikor a miniszterelnök a szalonkocsi lépcsőjére lépett, Jacob József dr. megyei prefektus,

a következő szavakat intézte hozzá:

— Tábornok úr, engedje meg, hogy mint a megye prefektusa kifejezzem hódolatomat, s teljes odaadásunkat az ön személye iránt. Isten hozta körünkbe!

Averescu kezét nyújtott Jacob prefektusnak, majd Popa György dr. felé fordult, aki a következő szavakkal köszöntötte:

— Miniszterelnök úr, Nagyvárad város tanácsa nevében belsőséges örömmel üdvözlöm önt és biztosítom tökéletes odaadásunkról és mélyszéges tiszteltünkrol.

Averescu miniszterelnök így válaszolt az üdvözlő beszédekre:

— Kimondhatatlan örömmel jöttem e városba önök közé!

Ezután a miniszterelnök le- szállt a szalonkocsi lépcsőjéről és Horváth Endre esperes bemutatatta neki Lestyán és Bröstel plébánosokat, továbbá Kocsán Jánost és Szilágyi Gézt. Majd a miniszterelnök a notabilitások kíséretében a pályaudvar előtt várakozó autóhoz vonult és valamennyien a megyeházára hajtottak.

A megyeháza nagytermében és a folyosón ezalatt már többszázra menő tömeg gyűlt össze és valóságos üdvölgéssel fogadták a miniszterelnököt, amikor a nagyteremben felállított dobogóra lépett.

Horváth Endre esperes a következő szavakkal nyitotta meg a népgyűlést:

Tábornok ur, nagyon szeretett elnökünk! Testvéreink! A nagyváradai és biharmegyei néppártnak megkülönböztetett tiszteletet jelent az, hogy körében üdvözölheti az állam legnagyobb férfiát, a legnagyobb hazait, a néppárt szervezőjét, megalapítóját. Tábornok ur! Mi az ön párt- hívei négy évig voltunk ellenzéken, de mindig odaadó harcosai voltunk, vagyunk és leszünk az ön pártjának, amelynek zászlaján leírólhetetlen betűkkel áll ez a

A tábornok beszéde

Viharos éljenzés erősítette meg Popa György szavait s az éljenzés csak fokozódott, mikor Averescu miniszterelnök felállt, hogy ő szóljon a néphez. Azzal kezdte a miniszterelnök, hogy rögtön kormányalakítása után bejárta az ország különböző részeit, megakart győződni arról, hogy milyen a nép hangulata, javulást akart elő idézni ott, ahol a nép ezt várta. Információkat akart gyűjteni az állapotokról. Ide azonban nem az információszézés vágya hozta, mert hiszen a biharmegyei nép-

felírás: munka, becsület, törvényesség. Mi, Bihar fiai szavainak hallatára tudtuk, hogy a román népet megváltani, s a román földet felvirágoztatni csakis úgy lehet, ha együtt működünk önnel, aki rendíthetetlenül küzdött az ország haladásán. Minden reményünk önből van tábornok ur, s tudja meg, hogy harcolni akarunk minden irányzat ellen, amely ebben az országban elégtelenséget vagy zavart akarna támasztani. A néppárt nevében egészséget és erőt kívánok önnek, hogy mindnyáján javára még sokáig dolgozhasson! (Éljenzés és taps.)

Maior György esperes üdvözlő beszédében történelmi pillanatnak mondja azt az időt, amikor a király Averescu tábornokot megbízta a kormányalakítással. Isten áldását kéri a néppárti kormány munkájára. (Éljenzés.)

Popa György dr. azt mondta, hogy a falvakon hallatlan demagogiát üznek egyes lelkiismeretlen politikai pártok.

— Mi hallottuk — mondja Popa György dr. — az ön szavát tábornok ur! Ön nem ígér a népnek olyasmit, amit nem tud teljesíteni. Ön azt mondotta, hogyha uralomra jövünk, emelt fővel kell a nép előtt állnunk és nem ígérhetünk olyat, ami teljesíthetetlen. Csak egyet ígérünk: Igazságot. Mi azt akarjuk, hogy ne legyen igazságtalanság, hogy ne legyen elégedetlen ebben az országban. Nagy munka vár reánk, mert a mult rezszi számos tévedését kell jóvátennünk. Tudjuk, hogy ön tábornok ur annyira szereti ezt a népet, s ezért bizunk benne, hogy ön igazságot fog tenni.

párt élén oly kiváló emberek állnak, akik maguk is kitűnően és megbízhatóan informálják őt mindenről. Nem is azért jött, hogy a választási helyzetéről képet alkosson magának, mert hiszen ezt is ismeri már régóta, inkább azért jött, hogy lássa, milyen új elemekkel gyarapodott a szervezet, de ezek sem azért érdeklik, mert új szavazatot jelentenek, hanem azért, mert a megyében egyre jobban kialakuló testvéri szolidaritás szép példáját mutatják. Üd- (Tudósítás folytatása a 7. oldalon)

Atlantic nyári mozgó
6 és 9¹/₄ órákor

Apolló-mozgósínház
5, 7 és 9 órákor

Ma, csütörtökön először

SLÁGER!

SLÁGER!

A szenvedély

Izgalmas dráma 7 felvonásban.

A főszerepekben: A szépséges **LILIAN HARVEY**
és **OTTO GEBÜHR**

Legközelebbi slágerműsorunk

A férfiak vágya

Hatalmas kalandorfilm 8 hosszú felvonásban.

Főszerepekben: **MILTON SILLS** és **VIOLA DANNA**.

HIREK

A mai zürichi nyitás

BUDAPEST 190. —

BERLIN ... 12305 PARIS 1530 —
NEW-YORK 51675 PRAGA 153150
LONDON . 2515 — B. PEST 72 30
BECS . . . 73 — MILANO 2010

Pompéji utolsó napjai Heyman Szinkörben!

* **Starrak rendőrkapitány** állapotja javul. A nagyváradai rendőrtisztikar egyik legrokonszenvesebb tisztviselője, Starrak Alfréd, rendőrkapitány, akit hivatalos teendőinek ellátása közben feloldali hűdés ért, a leggondosabb ápolás mellett fekszik Delevrancea (Ritók Zsigmond)-utcai lakásán. — Tegnap újlag érdeklődtünk a rendőrtisztviselő családjánál és meggyugvással jelenthetjük, hogy Starrak Alfréd állapotja örövendetesen javul és orvosi vélemény szerint túl van minden veszélyen. Teljes felgyógyulása azonban hosszú heteket vesz még igénybe.

* **Csárdást táncolnak az Antóniában a román színészek.**

* **Tudnivalók a Magyar Párt** nőtagjai részére. A belépő lapokra nézve többek kérdésére szükségesnek találja a pártvezetőség a következőket közölni. A belépő lapokon csak a név, lakhely és a felajánlott tagdíjrovat töltenő ki. Sem a korra, sem az adóra, vagyorra stb. vonatkozó rovatokat nem kell kitölteni mert ezek csak néhány évvel ezelőtt voltak szükségesek, amikor még az összmagyarság statisztikai adatait is óhajtotta a központ. Az újonnan nyomatott iven már ezek a rovatok nem fognak szerepelni. Egyben felkérjük a női tagozat gyűjtőit, hogy amint 10—12 tagot gyűjtöttek, küldjék be hogy ne halmozódják fel a munka a tagsági jegyek kiküldésével s a törzskönyvezéssel.

* **Magyar nótát énekelnek** hétfőn este az Antóniában a román színészek.

* **A tolvaj raktárnok...** Schwartz Herman nagykereskedő följelentést tett az államrendőrségen, hogy ismeretlen lettek Nagypiac téren lévő lisztraktárát rendszeresen megdézsmálják. A velencei rendőrkülönítmény egyik legagilisabb detektívje, Nagy János huszonnégyórán belül elfogta Malek Elemér raktárnokot, aki Klincse Flóra, Magyar Mihály, Magyar László, Biró Antal és Medgyesi Sándor raktármunkásokkal rövid pár héten belül tizenkét zsák finom lisztet hordott ki főnökének raktárából. A hűtlen alkalmazottakat kihallgatásuk után átkísérték a királyi ügyészség fogházába.

* **Csárdást táncolnak az Antóniában a román színészek.**

* **Negyven lej nyugdíjat** kap egy váradai rokkant. Egy félábu rokkant katona — Bálint György — járt bent szerkesztőségünkben és elpanaszolta, hogy havi 40 lej nyugdíjat kap s ezenkívül semmi keresete nincs, úgy hogy családjával együtt nyomorog. Arra kéri a jószívű embereket, hogy juttassanak számára valamit az Estilap kiadóhivatala után.

* **Meghalt egy kis gépirőleány.** Ma reggel négy órákor meghalt egy kis nagyváradai urilány, Horváth Irmának hivat és a városházán volt gépirőkisasszony. Finom, törekeny teremtés: a legszébb lány volt a városházán s a legszorgalmasabb a gépirőkisasszonyok között. Szegényke évek óta hordozta magában a gyilkos kórt, a tuberkulózist, amely most megölte. Temetéséről a város gondoskodik.

Szenzációs

gyermekmalinék

pünkösdi vasárnap és hétfőn

az **Atlantic nyári mozgóban**

Vasárnap

Kisrongyos

az élet filmje 5 felvonásban. A főszerepekben: Jatzko Cia, Muzsnay Bella, Vándory Gusztáv, Szarvasy Soma.

Ezt megelőzi **FIFI** és **MIMI SZÖKESE**.

Hétfőn

Vígjáték-műsor

Chaplin, ágróf 2 felvonás.
Monty Banks az emberevők között 2 felvonás.
Tengeri cipők (Mack Sennett) 2 felvonás.
Hallromboyok vadásznak 2 felv.

* **KÜLFÖLDRE UTAZÓK FIGYELMEBE!** Vasutijegyeket a Nemzetközi Hálókocsi Társaság fiókjában kaphat: Bul. Reg. Ferdinand No. 2. (Hegedüs Hirlapiroda) alul jelzett áráért: Oradea—Budapest: Gyorsvonat II. oszt. 990 Lei, gyorsvonat III. oszt. 730 Lei, személyvonat II. oszt. 500 Lei, személyvonat III. oszt. 330 Lei, Oradea—Wien: Gyorsvonat II. oszt. 2300 Lei, gyorsvonat III. oszt. 1600 Lei, személyvonat II. oszt. 1170 Lei, személyvonat III. oszt. 780 Lei.

Időjárás

000

Tegnap országos esőt jelentettek. A levegő lehült, az ország északi részén jégeső esett. Ma reggelre kissé kiderült, de az időjárás mégis változó maradt.

Hivatalos jelentés szerint változó, hűvös idő várható, helyenként csapadékkal.

* **Házasság.** Gózsai Ilona és Lerchner Béla 22-én, szombaton délután 4 órákor tartják esküvőjüket a róm. kath. Szent László templomban.

* **Péchy és Társa** ügyvédszolda és tükrőráruhágyár, kiskereskedő telefonszáma 637.

21 22

A

szenvedély

Lilian Harvey és Otto Gebühr a főszerepekben.
Látható az Atlantic és Apolló mozgóban

* **Engem szeress.** Földi Mihály vígjátékának nagysikerű dalai, zenéjét szerette Balázs Árpád, ára 90 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában.

* **MIELŐTT** kottát vásárolna, nézze meg előbb a Hegedüs Hirlapiroda Zenemű Kölcson-tár kotta katalógusát.

BETTAUER HUGO
ÚJ REGÉNYE

VÉRZO

SZERELMES

OLVASHATÓ A HEGEDÜS
HIRLAPIRODA KÖLCSON-
KÖNYVTÁRÁBAN.

(A száma 3168)

Kerhet 1000 LEIT
MINDENNAP

HA ELŐFIZET A NAGYVÁRAD

Heyman Szinkör

Csütörtök, péntek

A megzavart nászéjszaka

Főszerepekben: **Conrad Nagel** és **Norma Sheares**
és **Malek-Zigotto**val.

Napoleon

című 10 felvonásos film a pünkösdi műsoron.

Vasárnap délelőtt 11 órákor nagy gyermekmatiné

A néma óriás

12 felvonásban.

Hétfő délelőtt 11 órákor nagy gyermekmatiné

A kis ördög

Zigotto

A nagyváradai zsidó liceum visszakapta nyilvánossági jogát

Néhány nap múlva megjelenik a dekrétum. — Az ideai vizsgák már nyilvános jellegűek lesznek. — Goga miniszter és Bota főigazgató eredményes intervenciói

Jogosult, mert annyi fájdalommal, adattal, alátámasztott szkepszisünk végre — mondjuk bátran: szerencsére — megfog és örömmel regisztráljuk a jó hírt, amely hívságosnak hitt ígéretek egyikének megvalósulása. Arról van szó, hogy

a nagyváradai zsidó liceumnak a közoktatási kormány visszaadta

nem ugyan a nyilvánossági jelleg teljességét, de mindenestre annyit, hogy már ennek a tanévnek a végén olyan módon tarthatja a vizsgákat, amint a

nyilvánossági joggal felruházott tanintézetek.

Nem akarjuk ezt a tényt valami túlságosan nagy vívmánynak tekinteni, mert elvégre csak nemzetközi egyezményben és alkotmányban garantált állampolgári jog érvényesüléséről van szó, olyan jogról, amelynek élvezetétől egyszer már hosszabb ideig meg volt fosztva Nagyvárad népe. Viszont szeretnők hinni, hogy a kormánynak ezt a gesztusát nem pusztán a választások előtt oly gyakran (de csak rövid ideig), nyilvánuló kicsinyes Staatsraison diktálta, hanem ez az intézkedés csak első lépés volt azon az úton, amely Románia népkisebbségeinek az emberi kulturális jogokba való reintegrálása felé vezetett. Az Averescu-párt programjának egyik talpköve:

a népkisebbségi kulturális fejlődés szabadságának a biztosítása;

most, amikor a párt a kormányhatalmat gyakorolja, természetesen alkalom kínálkozik a programnak fenntartás nélkül való realizálására.

A nagyváradai zsidó liceum, amely most ilyenformán (ha nem is tudjuk még: milyen mértékben) visszanyeri a nyilvánossági jogot, — évek óta hiába kísérletezett, hogy indokolatlan lefokozottságából reintegrálják. Emlékeztetés, hogy

ez az iskola 1921-ben az Averescu-kormány idején nyílt meg.

amikor egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a felekezeti iskolák kapuját kormányrendeletekkel elzárják más felekezeti tanulóknak. A liceum tanári kara a régi állami főreáliskola oktatási alakult, nem csoda tehát, ha rövidesen

Erdély legjobb tanintézetek között is első helyen emlegették a nagyváradai

zsidóság középkori iskoláját.

A liceum biztatón nekilendült fejlődését azonban hamarosan megakasztotta egyes jól ismert közoktatási ellenőrző szervek tulbuzgó működése és ennek lehet tulajdonítani, hogy két esztendővel ezelőtt Anghelescu dr.-nak,

a Bratianu-kormány közoktatásiügyi miniszterének rendelete megvonta az intézet nyilvánossági jogát.

Igy aztán magániskola lett a liceumból, amelynek növendékei nem saját tanáraik előtt vizsgáztak. Ez a pedagógiai szempontból is teljesen abszurd intézkedés hozta aztán magával azt a siralmas eredményt, amelyet a liceum érettségiző diákjai felmutattak.

Természetesen sokszor történt kísérlet abban az irányban, hogy a liceum nyilvánossági jogát visszaszerezzék, azonban mindannyiszor sikertelenül. Az elmúlt esztendő végén

Bota György tankerületi főigazgató jóindulatu befolyása révén elért a liceum némi könnyítést,

de mindez nagyon távol áll még a nyilvánossági jogtól.

Amikor az Averescu-párt kormányra került és lehetett számítani kurzusváltozásra a közoktatási politikában, a zsidó liceum fenntartói akcióba léptek az iskola jogának érvényesítése érdekében. Mivel előzetes információk nyomán biztató jelek mutatkoztak, a liceum igazgatósága a múlt héten leküldte Bukarestbe Kelemen tanárt, hogy a közoktatásiügyi miniszteriumban eljárjon.

Goga Oktavián, — akitnek befolyása a működési engedély kiadásánál 1921-ben is érvényesült, — továbbá Goldis László kultuszminiszter is szószólói voltak a zsidó liceum ügyének és ennek tulajdonítható, hogy tegnap este a zsidó liceum igazgatósága táviratot kapott, amelyben a Bukarestbe küldött Kelemen tanár jelzi, hogy Dumitrescu közoktatásiügyi vezérigazgató aláírta az engedélyt, amely a zsidó liceumnak lehetővé teszi, hogy növendékei az idén már úgy vizsgázzanak, mint a nyilvános iskolák tanulói.

Ezt az engedélyt Kelemen tanár, aki ma, vagy holnap érkezik Nagyváradra, hozza magával.

A zsidó liceum sorsának e kedvező fordulásában kétségkívül jelentékeny szerepe volt ezuttal is Bota György tankerületi főigazgatónak aki objektív és jóakaratu előterjesztését fordult a liceum érdekében a közoktatásiügyi kormányhoz.

A város támogatja az újságírókat Lengyel Menyhért váradi ünneplésén

Az előkészítő bizottság érdekes határozata

Lapunk tegnapi számában beszámoltunk a kolozsvári román nemzeti színház hétfői vendégszereplésével kapcsolatos ünnepségekről. Megírtuk, hogy Jacob prefektus és Hanzu generális elnökletével bizottság alakult az ünnepségek előkészítésére. A bizottság tagjai tegnap délután a városházán ülést tartottak, amelyen megbeszélték az ünnepség részleteit. Elhatározták, hogy a vendégszereplő társulatot, valamint az előadásra érkező írók ünnepélyes fogadtatásban

fogadják részesíteni. Tabéry Géza író bejelentette, hogy a nagyváradai újságírók vendégül látják a művészeket és az írókat.

A városi tanács is foglalkozott az ügygel és Bucico Koriolant bizta meg, hogy a várost a bizottságban képviselje. Kimondták, hogy a színpadon nem rendeznek ünneplést, ellenben az újságírók által rendezendő banketten képviseltetik magukat és a bankett költségeihez tízezer lejelle járulnak hozzá.

Negyven toalett, harmincöt kalappal és tizenkét kofferrel érkezett Budapestre Jeritza Mária

Mussolini nagy ember. Hires ember. Pilsudszky marsall is az. De Jeritza sokkal nagyobb. Sőt. Amerikában is. Honoluluban is jobban ismerik a nevét, mint ezeket a frissen sült diktátorokét. Mert ő a művészet diktátora. Neki nem lehetnek ellenségei. Őt mindenki csak szeretheti, érte mindenki csak lelkesedhetik, neki csak tápsolni lehet.

Jeritza is diktátor. De előtte meghajlik az egész világ. Boldogan. És sokkal hatalmasabb is, mint a politikai primadonnák. Előtte nincsenek határok. Mert Jeritza Mária nemcsak a hangjával büvöl el minden földi halandót, hanem mint a divat és a szépség koronázatlan királynője is elkápráztat. Ő versenyen kívül

áll. Newyorkban szédülten mennek utána. Utánozzák, hamisítják. Lekopirozzák a ruháit, fénykép-felvételeket csinálnak a cipőiről, milliárdos asszonyok kitágult szemmel tanulmányozzák a kalapjait. Jeritza eredeti.

Ő mindig valami újat, valami érdekessel, valami izgalommal jön.

Tüneményes természetén pedig minden ezerszeres erővel hat. A parfümjei és kölnivizei exotikus ösztetéseinek titkai után epekedik, aki közelébe kerül.

Hét lakat őrzi divattitkait. Most Budapestre van bolondító

szükségében, kacagó kék szemével, csodálatos ifjúságában. Magával hozta a legújabb kreációkat. Mindenből a legújabbat.

Tizenkét koffer ruha, kalap, cipő, köpeny és parfüm csodát. Jeritza művészekkel dolgozott, teljesen egyéni izlés szerint.

Fantasztikus, milyen apparátussal dolgozott magának Jeritza. A toalettjeit Bécsben készítet. Mindig. Amerikai turnéjára is. Van egy szabónője, akit nem hagy cserben. Mielőtt Pestre jött, minden nap szállítottak neki egy új toalettet.

Hozott magával Pestre negyven új ruhát. Az estélyi ruhái művészi kombinációk. Pompázó, élő valamik.

Van egy niluszöld, két fehér, egy fekete, egy zöldeskék. Valamennyi felséges himzéssel díszítve. Az egyiket a komornái „Christkindl”-toalettnek nevezte el, mert az amerikai lapok azt írták, hogy Jeritza olyan benne, mint egy karácsonyi angyal. Délelőtti toalettjei — ebből is hozott magával vagy tizet — mind a legmodernebb kaska- és feszkoszövekből készültek a legváltozatosabb színelgondolásokban. — Délutáni utcai ruhái habkőnyűek. Anyaguk crepe-georgette, marocain, foulard, nehézselyem, vagy crepe de Chine.

Minden toaletthez ugyanolyan színű kalap és cipő. Estői ruháihoz csak strazzal díszített selyempapokot hord,

a többi cipellője árnyaltszerűen követi ruháinak és kalapjainak egybeolvadó színharmóniáját.

Két tucat fehér és egy tucat színes keztyű van a podgyászában.

Jeritza minden nap új keztyűt huz a kezére. És mindegyik keztyűnek hozzá kell simulnia a köpeny, kosztüme vagy cape színváltozataihoz.

Parfümjének receptjeit még legbensőbb intimusainak sem árulja el. Kedvenc illatszerét „Rivierának” keresztelte el, de hangulatainak csapongása szerint ezenkívül öt más

különleges Jeritza-kreációval illatosítja magát és arc-kremének vegyiösszetételét is titokzatos homály fedi minden kíváncsi elől.

Jeritza a rózsák asszonya. Ahova betoppan, virágerdőt varázsolnak a szobáiba. Pesten háromszobás apartamentben lakik. A Hungária-szálló „fejedelmi” lakosztályában.

Még a fürdőszobája is tele van égő, pirosító rózsákkal, nagyszírmu fehér szekfűkkel...

És jobban érzi itt magát — ezt meggyőző őszinteséggel mondja — mint Newyorkban ahol a Fift Avenuen, a legdrágább és legelőkelőbb negyedben, a milliárdosok negyedében álomszerűen berendezett hotel-palotában lakott, pedig ötszobás királynői apartamentje volt és rajta kívül csak indiai maharadszák, angol bankelnökök, az ipar- és kereskedelem világokat irányító hadvezérei voltak a mindennapos vendégek.

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393

sérvkötők, haskötők,

gummi-

harisnyák,

speciális köt-

szerek, női és

férfi övszerek.

Perzsaszőnyegek,

porcellánok, vitrin és más dísz tárgyak naponta önkéntes árverésen iródamban a délutáni órákban

eladatnak.

Dr Grósz Andor ügyvéd

Parcul Traian 6. 2714

Üdülés

hízókúra, kitűnő diétás koszt

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna pensióban

Felvilágosítást nyújt a Hegedűs Kirlapiróda

* Ha jó sört akar inni, vigyázzon a DREHER HAGGEN-MACHER címkére. 2

Szerencsédjél mindenki kihasználhatja!

Ingyen sorsjegyet kap minden cipővásárlásnál

mellyel 10.000 lelt nyerhet

1926. május 23-án levő sorsolásunkon

GONDA TESTVÉREK

cipőárúháza, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Park-szálloda épület.

Színház

HETI MŰSOR:

Péntek: Masa pénzt keres, vigjáték újdonság másodszor, B bérlet. Sorozat szám 201.

Szombat délután fél 4-kor: Marika, vigjáték újdonság, Bihari Böske urleány felleptével. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat sz. 202.

Szombat este fél 9-kor: Csókos asszony, operett újdonság hetedszer, bérleten kívül. Sorozat 203. Vasárnap délután fél 4-kor: Pacsirta, operett, új szereplőkkel. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 204.

Vasárnap este fél 9-kor: Postás Katica, operett új szereplőkkel, bérleten kívül. Sorozat sz. 205.

Hétfő fél 4-kor: Csókos asszony operett újdonság nyolcadszor, rendes helyárakkal. Sorozat szám 206. Hétfő este fél 9-kor: Román előadás (A cluji román Nemzeti Színház Antónia előadása.)

Kedd este: Marinka táncosnő operett, Lengyel rén, a kolozsvári Magyar Színház művésznőjének vendégfelleptével. B bérlet. Sorozat szám 207.

Szerda: Csókos asszony, operett újdonság kilencedszer. Lengyel Irén a kolozsvári Magyar Színház művésznőjének vendégfelleptével. Bérleten kívül. Sorozat szám 208.

Csütörtök: Hollandi menyecske, operett, Lengyel Irén, a kolozsvári Magyar Színház művésznőjének vendégfelleptével. A bérlet. Sorozat szám 209.

Baló Elemér

Nagyváradra jön

Eljárja az Árnyhalász főszerepét

A hó végén nem mindennapi művészi eseményben lesz része Nagyvárad színházlátogató közönségének. Nagyváradra jön ugyanis Baló Elemér, a modern magyar színesztet egyik legkiválóbb művelője és eljátsza Sarmen belga szerző világhírű színművének, az Árnyhalásznak a főszerepét. Baló Elemér nevét már ismeri a nagyváradai közönség.

Egyike ő a legtehetségesebb magyar színművészeknek, aki fiatal kora mellett is elismert kitűnő színész. Mint a budapesti Renaissance-színház tagja, különösen a modern tárgyú színjátékokban aratott sikert, s az Árnyhalász főszerepe egyike volt az utóbbi évek legjobb színészi teljesítményeinek. Ezt az oly nagy feladattal járó, de végtelenül hálás szerepet oly nagy sikerrel alakította Pesten, hogy a belga szerző, aki maga is színész, sőt

ezt a szerepet is játszotta, levelet írt neki és elismerése jeléül koszorút küldött „a legtehetségesebb magyar színésznek”.

— Masa pénzt keres premierje. Ma este lesz a legújabb francia vigjátéknak, a „Masa pénzt keres”-nek premierje. Az új vigjáték humoros jeleneteivel, kitűnő francia pikantériájával, ötletes helyzetkomikumaival annyira fordulatossá és eredetivé teszi a közönség figyelmét és állandó hangos derűltéssé teszi a közönséget. A „Masa pénzt keres” pompás előadásával és kitűnő humorával állandó sikerre tart számot, mert a közönség ma a legszebben azt a darabot nézi meg, amelyben jóízűen és szívből kacaghat. A pompás vigjáték nagyszerű szerepeit L. Hollós Juci, Tóth Elek, Lengyel, Darvas, Sós és Bereng játsszák. Masa pénzt keres ma A), pénteken B) bérletben kerül színre.

— Csókos asszony. Zerkovitz új operettje a Csókos asszony feltartóztatlanul közeledik az első 10-es szériához, amit csak az igazán, kimondottan sláger darabok érnek el. A Csókos asszony sikere előrelátható volt, mert hiszen van valaki, aki ne szívesen hallgatná azokat a kedves dalokat, amelyek egy boldogabb idő szép emlékeit idézi fel a lelkekben. Van-e valaki, aki ne hallgatna azokon a figurákon, amelyeket Zerkovitz Béla a József-városból emelt a színpadi deszkákra. A kitűnő operettet kitűnő előadás is emeli, úgy, hogy a közönség mindent megkap benne, amit egy bájos és könnyű operettől csak elvárhat. A Csókos asszony főszerepeit T. Pogány Janka, Bellák Aranka, Tóth Elek, Tompa, Páger Stoll és Bereng játsszák. A Zerkovitz operett szombat este bérleten kívül és hétfőn délután kerül színre rendes helyárakkal.

— Marika Bihari Böskevel. Szombat délután a fél 4 órai előadás keretében lép először színpadra egy nagyváradai urleány, Bihari Böske, aki Zagon István híres vigjátékában, a Marikában fog tanúságot tenni művészi képességeiről.

Heyman szinkör

Csütörtök: Megzavart nászéjszaka.

Péntek: Megzavart nászéjszaka. Szombat: Végzet, Napoleon-film.

Vasárnap: Végzet, Napoleon-film.

Vasárnap délelőtt: 11 órakor matiné.

Hétfő: Délelőtt 11 órakor Matiné. A kis ördög vigjáték és Zigotto.

Hétfő: Délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Végzet. Napoleon élete, szerelme és dicsőségének fénykora.

— Megzavart nászéjszaka. Conrad Nagel egyik legszenzációsabb alakítása. A közönség igazán méltóan honorálta a Metrafilmelek egyik legnagyobb részű produkcióját, a nagy-névű szereplők minden mozdulatát. Jön: Végzet, Napoleon élete, szerelme és dicsőségének fénykora. Pünkösdi szenzációk lesznek a nagy matiné műsorok.

Tusnád-fürdő

Vasúti állomás, posta és távirat

„Erdély gyöngye” Csikmege déli részén, az Olt folyó gyönyörű völgyében 656 méter magasságban a tenger színe felett fekszik. Lőgrék enyhe hegyvidéki, egyenletes, mérsékelt meleg. A levegő tiszta, pormentes, a fürdőfelepet a mértékletes terjedő ősfenyvesek balsamos illata járja át. Légköri sajátságainál és fekvése magasságánál fogva Tusnád-fürdő kellemes alhavasi éghajlatu, elsőrendű klimatikus gyógyhely. E fürdő legjobb helyén teljesen ujjongna, a legmagasabb igényeknek megfelelően berendezett villában folyó évi június hó 1-én nyílik meg a

Sebő-penzió

Elsőrendű magyar és francia konyháról, valamint figyelmes kiszolgálásról gondoskodva van.

Kívánatra bővebb levélbeli felvilágosítással szolgál

Sebő Imre
penziótulajdonos Tusnád-fürdő

Női és férfi kalapok

átalakítását olcsón és jól készíti a

Kalapgyár Reg. Ferdinand 20

BALLY gyártmányú CIPŐK
vászon és kényes.
kizárólag REICHARD DEZSŐ és FIA cégnél

Pünkösdi vásár!

2690

Friedmann és Hoffmann Rimanóczy-u. 1.

Tavaszi és nyári nyakendő-újdonságainkat gyári áron detailban is árusítjuk.

Böskével
órai elő-
szőr szín-
urileány,
on István
Marikában
észi ké-

Amundsen fölfedezi Váradot...

Mit látott és mit tapasztalt a nagyvárad sarkon

kör

nászej-

széjszaka,

Napoleon-

Napoleon-

órákor

or Ma-

k és Zi-

és 9 óra-

ete, sze-

nykora.

észsaka,

gszenzá-

özönség

álta a

agysze-

nagy-

mozdu-

lapoleon

ségének

szenzá-

matiné

lo

irda

re déli

ü völ-

gban a

éggöre

s, mért-

ért, mé-

rt bal-

ri sa-

sságá-

kelle-

rendü

ő leg-

an, a

gele-

folyo

meg a

lo

kon-

iszo-

n,

felvi-

I

0000

ph

20

K

gnél

0000

k-

n-

an

1.

0000

0000

0000

0000

0000

0000

0000

0000

0000

0000

0000

0000

Ha nem is járt itt, járhatott volna! S ha itti járt volna, bizonyosan a következőkép számolt volna be az Estilap munkatársának Amundsen, akit hogysisne sietünk volna meginterjúvolni váradai élményeiről.

Nagyváradon — ugymond — sikerült megközelítenem úgy a déli, mint az északi, akarom mondani az éjszakai sarkot. Mindkettő ott van a Royal előtt és sajátságos elnevezéssel úgy hívják, hogy korzó.

Mindenekelőtt az ott talált óslakókat tanulmányoztam. Magiszom, egy sarki hordár megismertetett a benszülöttek erkölcsével. Mondhatom, igen érdekes népet ismertem meg a váradlakban. Látszatra egészen normális emberfajta, de közelebbi megfigyelésem arról győzött meg, hogy súlyos betegségben szenved: a bacillus politicus pusztítja.

Egyébként rendes őstermeléssel foglalkozó emberek lakják Nagyváradot. Főfoglalkozásuk a konkolyhintés, a zavarosban halászat, a kákán csomót keresés és a szörszálhasogatás. Ezenkívül apróbb jómadarakra, tyukokra és libákra, sőt még hozományra is szoktak vadászni. Az őstermelő lakosság külön erre a célra be rendezett, kényelmes lakásaiban parkányokat, egereket s svábbogarakat is tenyészt. Sok ember foglalkozik különböző számárságokkal, disznóságokkal és marhaságokkal s még több az olyan, akiknek bogarai vannak. A pillangók közül különösen az éjjeli lepkéket kedvelik, akik különben — úgy tapasztaltam — élénken érdeklődnek a sarkutazók iránt.

Sajátságos tulajdonságuk a váradlaknak, hogy szeretnek sokat beszélni. Ezt főként a zöldőstermelőknél tapasztaltam. Főként kedvelt iparág náluk a cipészlet. Legalább is minden jobb emberre ráfognak, hogy — suszter.

Egyébként várad sarkutazásom során fölfedeztem egy csomó sarokházat, amelynek lakói hiába igyekeztek a sarkukra állni, akkor, amikor a házigazdánál az új beremelés ellen tiltakoztak. (Hiába, sarka csak a gazdag embernek van itt is!) Ezenkívül fölfedeztem egy sereg sarki bódét, amelyek — legnagyobb csodálkozásomra — nem az eszkimóknak szolgálnak lakásul, hanem városszépítészeti célokat szolgálnak. A Spitzbergák helyett sikerült fölfedeznem különböző Spitzereket, Bergereket, sőt Ergerbergereket is, akik valami furcsa társasjátékokat játszottak. Hogy mi volt ez, azt nem tudom, csak annyit láttam, hogy feketét ittak és azt kérdezték, hogy esett-e, vagy emelkedett.

A várad sarki lakók közül némelyiknek gummisarka van, másoknak pedig Achilles-sarka. Utóbbit azt hiszem pénznek is szokták nevezni, nem azért, mert van, hanem mert nincs.

Érdekes, hogy itt az emberek nem törzsek, hanem pártok szerint tömörültek. Sőt még a nő is aszerint itelik meg, hogy milyen párti. Apropos: a nők. Ők sokkal jobban bírják a sarki klímát, mint a férfiak. Ugyanis alig van rájuk ruha.

— Léghajómon tett sétáimon meggyőződtem arról, hogy a váradlak a levegő meghódítása tényleg igen nagy haladást ért el. Sokan foglalkoznak légvárak építésével, mások luftüzleteket kötnek, vagy légből kapott híreket terjesztenek.

Amundsen végeredményében nagyon meg volt elégedve mind-avval, amit Váradon látott és tapasztalt. Az igaz, hogy egy kicsit hidegen fogadták, de ő ahhoz már hozzá van szokva. Veszedelembe csak egy ízben forgott az élete és pedig akkor, amikor lég-

hajójával a Park-szálloda előtt akart kikötni. Waiszlovits ur ugyanis — csatlósainak az élén — utját állta.

— Sarkutazóknak tilos a be-
menet!

(—szló)

A várad bankok képtelenek betartani a valuták hivatalos árfolyamait

Temesvár sem respektálja a kényszer-kurzusokat

Az események egymást kergethetik, a politika új konstelációkat teremthet, de a mindennapi élet mégis csak egyetlen komoly problémát ismer: mi lesz a lejjele? Nem spekulációról van itt szó, nem is előretekintő üzleti szempontokról, hanem a kenyérről. A pénz, ha van, ha nincs, egyaránt értékmutatója gondterhes létünknek.

A jó a lej, olcsóbb a megélhetés, ha rossz a lej, minden megdrágul. Nincs ebben az országban semmiféle fajtahoz tartozó nép, amely ösztönösen nem kívánná a román bankjegy javulását. És lehetnek gonoszindulatu kalkulálók, akik nem biznak, vagy nem akarnak bizni a lejben, mert hiszen kényelmesebb is, hasznosabb is úgy okoskodni, hogy jobb ma mindegyikért többet kérni, mint később csalódnai, mégis a való helyzet az, hogy a lejnek javulnia kell. Valahogyan régi igazság, a betegről elhitetni a gyógyulást, — már félegészség. És tényleg a lej nem itthon romlott le, hanem külföldön. A külföldi kontremin, amelyről most kiderül, hogy minden eddigi értékesítést cáfolva, a new-yorki tőzsdén indult meg, — immár letört. A lej azóta javult is, árfolyama pedig 190 és 200 között stabilizálódott Zürichben.

A kormány azonban tovább megy itthon a lej védelme érdekében. Nem elégszik meg a legtöbbet ígérő vámtarifa-változással, az export-fokozással, itthon is meg akarja gátolni a külföldi pénznemek élénkebb forgalmát s ezért felállította a devizaellenőrző hivatalt. Hogy ez a baljósítu intézmény, amely mindenféle csak csalódot keltett, gyengén fog szuperálni Romániában is, nagyon előrelátható volt. Nagyváradra még mindig nem érkezett meg a rendelkezés, s csupán a deviza-üzletek korlátozása folyik. De mert Bukarestben már vannak irányarai a deviza-centráltnak, ehhez kell módosulnia a vidéki piacoknak is. Ezért ültek össze tegnap a Banca Nationala felhívására a nagyvárad bankok megbízottai, hogy megállapítsák a devizák és valuták nagyvárad árfolyamait. Még is alapítottak az idegen értékek egységes árfolyamaiban, de aligha akad egy is, amely képes legyen a közösen megállapított áron adni, vagy venni valutát. Az egységes árfolyamok 50 és

51-es svájci frankot és 262—263-as dollárt vettek alapul, s ezeket a kurzusokat e hó 24-ig tervezték érvényben tartani. — Délben még így határoztak, de délután, amikor felvették az összeköttetést az erdélyi piacot most irányító Temesvárral, kiderült, hogy a temesvári piac maga sem respektálja a hivatalos kurzusokat. Így ma a várad bankok közölni fogják a Banca Nationalával, hogy a megjelölt hivatalos árakat be-

tartani Nagyváradon is képtelenség. Nincs a szükségét kielégítő mennyiségű deviza az egész országban, — ezt a bukaresti bankok is közölték a Nemzeti Bankkal, — tehát természetesen szűk a fel az érteke minden devizának. Világos már ezekből is, hogy a devizaközpont nem igen segíthet a helyzeten. Sőt minden jel szerint rontani fog, mert zugszűkösre kényszeríti az igénylő tömeget.

Franciaország nem devizaellenőrző hivatallal segít a frankon

Párisból jelentik: A francia frank árfolyamának esésével kapcsolatban a külföldi devizák clearing hivatalának felállítására vonatkozó előkészületek annyira előhaladtak, hogy a pénzügyminiszter Londonból való visszatérése után megállapíthatja a hivatal felállítására vonatkozó rendelkezéseit.

A pénzügyminiszter felfogása szerint a hivatal felállítása egyik legfontosabb eszköze annak, hogy a frank zuhanását fel lehessen tartóztatni.

A francia kormányzat e rendelkezése minden esetre nagyon érdekes és a legújabbkori pénzügyi szanalások történetében egyedülálló. Nem kényszerintézkedésekkel,

hanem clearingforgalom útján akarják a valuták és devizák forgalmát szabályozni és ellenőrizni.

Ez annyit jelent, hogy a francia alattvalók kötelesek lesznek összes külföldi tartozásaikat és követeléseiket egy központi hivatalba bejelenteni, ahol is

kompenzálni fogják állami uton ezeket az aktívákat és passzívákat. Nem lesz tehát szükség sem idegen effektív valuta, sem deviza vásárlására. Ha egy párisi cégnek például font kötelezése van, azt állami garanciával egy másik francia cég font tartozásával fogják kiegyenlíteni.

Ime, a francia körök nem tartják célszerűnek a devizák kényszer-árfolyamát, az ellenőrzőhivatalt, az állami kiutalást, amely minden eddigi tapasztalat szerint több kárt

okoz, mint hasznot.

Ez bennünket annál is inkább érdekel, mert köztudomású, hogy a lei árfolyama a francia frankhoz igazodik és valahányszor a frank esik, a lei is követi sorsát.

Sajnos, hasonló intézkedés nálunk nem valósítható meg, mert Románia összeköttetése a külfölddel nem olyan élénk, mint Franciaországé és nálunk a devizatartozások messze felülmúlják a követelések összegét.

Pünkösdszombat első napján

május 23-án, délelőtt 11 órákor a Kath. Kör nagytermében tartja a Magyar Párt propaganda

nagygyűlését

A gyűlésen

Kocsán János szenátorjelölt programbeszédet tart s ugyanakkor dr. Kotz Jenő és

dr. Weiss Sándor képviselőjelöltek a mai politikai helyzetről beszédet tartanak.

A karzatot a hölgyközönségnek fogják fenntartani. Felkérjük Nagyvárad magyarságát, hogy a programbeszédeken minél nagyobb számban jelenjenek meg

A Magyar Párt elnöksége

Két nyerő már jelentkezett

a vegyes hét sorsolásáról.

A 2482. sz. sorsjegyet Bodnár Nándor férfitiszabó Kórház-utca 67.) kapta meg az egyik ajándékot.

A 1471. sz. sorsjegy tulajdonosa Lindenfeld Sándor (Derby cipőgyár cégvezetője) Regele Ferdinánd (Rákóczy-ut) 46. sz. lakos.

Még a harmadik nyerőre várunk.

Holnap, pénteken délután öt órakor a kiadóhivatalban (Hegedüs Hirlapiroda) kiosztjuk az ajándékokat.

Okvetlenül vegyen részt a konyhahét sorsolásán is.

Ma már a negyedik szám jelenik meg. S azután jön a szenzáció

A JUTALOMSORSOLÁS.

Három főnyeremény!

SPORT

Vasárnap utazik át a NAC és a CFR Debrecenbe

A Nagyvárad Estilap jelentette elsőnek, hogy a NAC és a CFR pünkösd első és másodnapján Debrecenben, illetve Berettyóújfaluban fog vendégszerepelni.

Sportkörökben érthető érdeklődéssel tekintenek a két váradai csapat idei első nemzetközi mérkőzése elé. Értesülésünk szerint a NAC vasárnap délután Keletmagyarország bajnokcsapatával a DVSC-vel játszik Debrecenben. Pünkösd másodnapján pedig a berettyóújfalui csapat lesz a NAC ellenfele.

A CFR első nap Berettyóújfaluban játszik és hétfőn Debrecenben.

Mindkét váradai csapat leg-erősebb összeállításban vasárnap reggel utazik át Debrecenbe, illetve Berettyóújfaluba, ahol ünnepélyes fogadtatást készítenek elő számukra.

Derby
Páncs
drap,
szürkés
és fehér
szinben leg-
olcsóbban minden
Derby
fióküzletben
kaphatók.

Új rejtvényünk:

P. P. P.

Beküldési határidő május 24.

A helyes megfejtők között a Dorian-filmszínházba érvényes jegyeket sorsolunk ki.

HIREK

Az Atlantic és Apolló-mozgók legújabb slágerei

1926. május 20, 21, 22

A szenvedély

A főszerepekben: Lilian Harvey, Ottó Gebühr.

1926. május 23, 24, 25

A férfiak vágya

Hatalmas kalandorfilm.
A főszerepekben: Milton Sills, Viola Danna.

1926. május 26, 27, 28, 29

A művész lelke

Főszerepekben: Koline, Petrovich Szvetislav.

1926. május 30, 31 és június 1

Bon jour Paris

Szenzációs kiállítású film
A világhírű Mistinguette és gírlakara.

1926. június 2, 3, 4.

A feleségem táncosa

Főszerepekben: Korda Mária, Várkonyi Mihály

1926. június 6—10.

A vilnai színtársulat vendégjelepte

1926. június 11, 12, 13

Pat és Patachon mint rendőrök

* Tegnap délután a Royalban elveszett pénztárca 4800 leiel, benne volt Tükrösi József névre szóló M. K. technikai kártya, azaz vizsgabizonyítvány az elektróról és a motorokról. Katona igazolvány, II. oszt. szóló kedvezményes vasuti jegy, különböző jegyzetek és fényképek. Megtalálót kéri, hogy az okmányokat a Hegedüs Hirlapirodába küldje be, a pénzt megtarthatja.

* Magyar nótát énekelnek hétfőn este az Antóniában a román színészek.

Délután fél 4 órakor fel Nagyváradon a pesti orsra és másnap délután 2 órakor már Abbaziában van. Az Elena-penzióba szálljon. 1

* Csárdást táncolnak az Antóniában a román színészek.

* Legújabb nyári menetrend kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Antalfi Margit tánciskoláját az ujjonnan átalakított Zöldfa termébe helyezte át, ahol új tanfolyamokat nyit fel-nőttek és gyermekek részére. Beiratkozás a táncintézetbe d. u. 4—10-ig, vagy Str. Mica (Kis-utca) 1. Minden vasárnap nagy gyakorló kolon.

Közép-Európa nyaraló-és gyógyhelyei közül legolcsóbb és legelőkelőbb: Abbázia. Keresse meg a Pensione Elena (Steinaecker-Villa) 2

MOZI

— A szenvedély izgalmas témájú film, amely az emberi indulatok egyik legveszedelmesebbikének, a féltékenység szenvedélyének köréből meríti témáját. A földbirtokos deressedő fejű, dacára felnőtt gyermekeinek, halálosan szerelmes lesz egy fiatal leányba, akit vad féltékenységekben meggyilkol. A lelkiismeretfurdalás végigkíséri életét, s csupán akkor szabadul fel a lidérc alól, amikor a sors különös kedvezése folytán fia boldogságának megmentésekor életét veszti. Csak Conrad Veidt kiforrott művészete vetélkedik Otto Gebühr művészetével, aki a földbirtokos nehéz szerepét játsza. Nehéz fajsúlyú darab, amelyben a lélek elemzésének mesteri példáját látjuk. A női főszerepet a szépséges Lilian Harvey játssza. A német filmrendezés mesteri művet alkotott e filmmel, a kitűnő fotográfia, a szebbnél-szebb felvételek méltóan sorakoznak a film többi kvalitásai mellé. A darab ma megy először úgy az Atlantic nyári, mind pedig az Apolló mozgóban. Jön: a „Férjiek vágya”, Viola Danna és Milton Sillssel a főszerepben. Hatalmas kalandorfilm.

— A berlini Ufa filmgyár egyik leghatalmasabb alkotását a „Vak szerelem” című 8 felvonásos filmdrámát mutatja ma, csütörtökön be a Dorian-filmszínház. Conrad Veidt, Emil Jannings, Lil Dagover és Georg Alexander (Dod Bobby) játsszák a hatalmas film főszerepeit, amely 5 és 7 órakor a Dorian-filmszínházban, 9 órakor a Dorian-Terrasseon látható. —

Előzőleg színre kerül egy 2 felvonásos amerikai vígjáték. Legközelebbi műsor: kacagtat vígjáték est. — Jön: Marcel Prevost regénye, Puccini operája „Manon Lescaut” Putt Lyá-val és Wladimir Gaidarow-val.

NYILTÉR

Felkérem Feldheim úrhol-gyet, hogy a nálam felejtett tévedésből kicserélt zöld lyem bluzt hozza vissza.

Kovács festő.
Str. Vlahuta
(Szt. János. u.)

Házhelyek eladók

Strada Fűzes-utca és Fácansoron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

2131

Ertekezhetni Topsálnál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca 56.)

Hegedüs zenemű-kölcsöntára Nagyvárad

Letét 200 lei
Előfizetés havi 80 lei
A kölcsönkönyvtárral együtt 100 lei

1. Egy előfizetés naponta 3 szám kölcsönzésére jogosít, melyek 10 napon belül való kicserélése kötelező.
2. Az előfizetés bármely napon kezdődhet és mindig egy hónapra szól.
3. Minden előfizető havonta egy divatos táncot, dalt vagy magyarnótát kap ingyen.
4. Az előfizetés megszűnésakor, ha a zeneműveket kifogástalan állapotban visszakapjuk, a letétet visszafizetjük.

A kölcsöntárban csak zongorára, hegedűre, hegedű-zongorára és ének-zongorára megjelent művek vannak. Óriás választék a klasszikus és modern zeneszerzők legismertebb műveiből. Bach, Beethoven, Chopin, Haydn, Liszt, Mendelssohn, Schubert, Schumann, Weber, Tschai, kovsky, Bartók, Brahms, Dvorák, Bruch, Drdla, Gounod, Grieg, Hubay, Kreisler, Moszkovszky, Saint Saens stb. Operák, operettek: D'Albert, Bizet, Delibes, Gounod, Halévy, Leoncavallo, Mascagni, Puccini, Thomas, Strauss, Verdi, Offenbach, Wagner, Fall, Kalmán, Lehár, Zerkovitz, Gilbert stb. Minden számottevő műve teljes kivonatban és részletekben. Albumok, nótakönyvek, modern táncok, dalok, magyar nóták a legutolsó újdonságokig naponta kiegészítve.

Mindenféle kotta-újdonságok, szakkönyvek, a legújabb szépirodalmi könyvek, divatlapok, gyermek, kézmunka és lehrnemű divatlapok állandóan nagy választékban a Hegedüs Hirlapirodában.

Abbaziában csak az Elena-penzióban érezheti jól magát

Magyar beszéd Averescu tábornokhoz

A miniszterelnök látogatásai a váradi püspököknél

Tudósítás eleje az első oldalon

Miután a megyeházi gyűlésen Averescu miniszterelnök üdvözölte azokat, akik a pártjához jobban esatiakoztak, így folytatta beszédét:

Volt azután még egy oka annak, hogy idejöttem — úgy mond — Erdély ugyanis programunk egyik legfontosabb része. Ha tehát én, itt a közelben járok és éppen csak Nagyváradra és Bihar megyébe nem jövök el, önök mitán gondolhatnak, hogy programunk ezt a fontos részét elhanyagolom. Bejártam az ország számos részét és mindenütt általános lelkesedést, tiszta, őszinte atmoszférát találtam. Bizalmat és reményt olvastam ki az emberek szeméből még ott is, ahol eddig partunknak nem voltak hívei. Mi ennek az oka? Nyilvánvalóan az, hogy amíg más pártok nagyhangú ígéreteikkel jöttek kormányra és az ígéreteikből nem valósítottak meg semmit, addig mi 1920-ban, amikor kormányra kerültünk, semmiféle ígéretet nem tettünk és mégis számos komoly reformot valósítottunk meg a nép javára. Mindent megtettem annak idején, ami módomban állott, semmit sem hagytam megvalósíttatlanul, amit megtehettünk csinálni. Rengeteg akadály törnyosult elébem akkoriban, nemcsak a háború maradványa, hanem az emberi rosszasságok rengeteg megnyilatkozása. Azok a pártok, amelyek fennmaradtak, hogy ők csakis a népet dolgoztatják, azok a legélesebben fordultak ellenem 1920 és 1921-ben, amikor én üdvös reformokat akartam realizálni. Akkoriban én olyan tiszta választást csináltam, amilyen ebben az országban még sohasem volt. Semmiféle befolyást a választás menetére nem gyakoroltam. A nép akarata szabadon nyilatkozott meg és mégis, amikor a parlament összeült, már a mandátumok igazolásánál feneketlen dühvel támadtak ellenem. Most újból kormányra kerültem. (Viharos taps) és nehéz munka van réám, ki kell bontani mindazt, amit elődeim szöttek és újra szöni az egészet.

Amikor elült az óváció vihara, ami Averescu tábornok szavait követte, Horváth Endre esperes állt föl és így szólt:

— Hogy behizonyítsuk, mennyire akarjuk az igazságot, mennyire együtt érzünk az ország minden lakosával és mennyire azt akarjuk, hogy mindenki ithon érezze magát ebben az országban: megkértük Kocsán János urat, a Magyar Párt elnökét, hogy a gyűlésünkön magyarul szólaljon fel. (Hangos román és magyar felkiáltások halljuk Kocsán Jánost!) Kocsán János dr. fölép az emelvényre, ahol a miniszterelnök ül és szívtől figyelem közben a következő magyar beszédet mondja:

Milyen tisztelt tábornok ur! Román és magyar testvéreim! (Halljuk, halljuk!) Annak a méltóságos beszédnek meghallgatása után, amelyet az imént hallottunk és amely igazán a nép szeretetéről tett tanúságot, örömmel ragadtam meg a nekem nyújtott alkalmat, hogy Bihar megye és Nagyvárad magyar lakossága nevében belső örömmel köszöntsem a néppárti illusztris vezérét, ennek a

városnak falai között. Akkor, amikor belső öröme hivatkozom, ne tekintse ezt irázisnak senki sem. Ez a belső öröm indokolt azután a példátlanul rideg visszatartás után, amelyben részünk volt a liberális kormány idején 1922-ben, amikor a szószeres értelmében lerugdalták jelöltjeinket a politika porondjáról. Ne méltóztassék tehát most csodálkozni, ha bensőséges szeretettel közeledünk azokhoz a politikusokhoz, akik már 1923-ban baráti jobbukat nyújtották felénk és akiknek államférfiai bölcsesége már akkor felismerte azt, hogy a kisebbségi kérdést meg kell oldani, mert ez

nem román kérdés, hanem európai kérdés; akik felismerték azt, hogy az ország egész népének, tehát a magyarságnak is bevonása nélkül nincs itt konszolidáció. A néppárt volt az, amely ezt az igazságot felismerte három évvel ezelőtt nem választások alkalmával, amikor könnyűek szoktak lenni az ígéretek, hanem akkor, amikor a néppárt télienségre volt kárhoztatva, — akkor jelentette ki, hogy a magyarságot beakarja vonni az építő munkába. Ismétlem, indokolt tehát az, hogy belső örömmel üdvözöljük a néppárti kiváló vezérét és megfogadjuk, hogy a magyarság egységesen fog

állni a tábornok ur mellett, (Viharos éljenzés, taps.)

Végül Horváth Endre esperes köszönetet mondott a miniszterelnöknek, hogy Nagyváradot és Bihar megyét látogatásával megtisztelte. Kéri a népet, hogy szavazatát Averescu tábornok csillagjára adja.

A népgyűlés után a miniszterelnök a prefektussal és a párt többi vezetőivel visszavonult izalmas tanácskozásra, majd délelőtti udvariassági látogatást tett Ciorogariu g. kel., Frentiu g. kath., Sulyok István ev. ref. és Bielik Imre r. kath. püspököknél. A miniszterelnök innen Csucsára utazik, ahol az éjszakát Goga Octavian kastélyában ölti, holnap pedig Kolozsváron szólal föl a néppárt nagygyűlésén.

Repülőgépen akarták kicsempészní Windischgrätz fogházban írt levelét

Elhozták a Konstantinápolyba induló aeroplán utasát — A frankügy izgalmas fejleményei. — Nagy botrány a magyar nemzetgyűlésen

— Budapesti tudósítók távirata —

A frankhamisítási ügygel kapcsolatban ma újabb izgalmak keletkeztek Budapesten. A főkapitányságon ugyanis kihallgatták a Konstantinápolyba utazni akaró Bulissa Rezsőt, akit a repülőállomáson tartóztattak fel és iratát elkobozták.

Kiderült, hogy az iratok közt megtalálták

Friedrich István és Windischgrätz herceg leveleit, amelyeket Mészáros Gyulához intéztek, azonkívül a franciák jogi képviselőjének, dr. Auer Pálnak Donceith, a Banque de France megbízottjához címzett névjegyét.

A letartóztatott fiatalember bátyja, Bulissa Károly a parlament folyosóján az ellenzéki képviselőknek előadta az ügyet és elmondotta, hogy Windischgrätz herceg levelében ezt írta Mészárosnak:

— Felkérlek valj be mindent, amit az ügyben tudsz. Az ellenzéki képviselők az információ után érintkezésbe léptek az igazságügyminiszterrel és kérték, hogy Windischgrätz levelét, mint a frankperben fontos dokumentumot juttassák a törvényszék elé.

A rendőrség azért tartóztatta fel Bulissát, mert bizalmas jelentésben értesítették, hogy

Windischgrätznek a fogházból kicsempészt levelét akarja elvinni a repülőgépen.

A Bulissa-ügy a magyar nemzetgyűlés tegnapi ülésén is szóba került. Horváth Zoltán képviselő interpellációt intézett az igazságügyminiszterhez, milyen címen tartóztatták fel Bulissát és milyen címe vették el tőle Windischgrätz leveleit. Az eljárás szerinte törvénytelen, mert csak bírói intézkedésre lehetett volna cselekedni.

Pesthy Pál igazságügyminiszter azonnal válaszolt az interpellációra és ismertette az esetet. Kijelenti, hogy

vádolt és terhelt között levelezés nem folyhat.

A bűnvádi perrendtartás ilyen

érintkezést nem enged meg. A fogház rendje szerint pedig a fogház ügyészének engedélye nélkül semmit sem lehet kivinni. Rubinek István felszólalásában helyeselte a rendőrség eljárását, majd

Farkas István szociáldemokrata képviselő óriási botrányok közben tiltakozik a

levél lefoglalása ellen, amit levélrablásnak tart.

A jobboldal heves tiltakozása közben állítja, hogy Bethlen és Rakovszky tudtak a frankhamisításról.

Farkas beszédében olyan hangot használ, hogy az elnök többszöri rendreutalás után megvonta tőle a szót.

Éjfél gyász-szertartás a váradi zsidó temetőben

Megható jelenelek az éjszakában

Este tíz óra. A máskor csendes katonavárosi utcákon embersor kigyózik a zsidókórház felé. Férfiak és asszonyok, fiatalok és vénnek ünneplőben, arcukon a gyász néma jelei. Temetésre mennek. A nagyváradi ortodox zsidóság egyik legnépszerűbb, szentéletű férfija a vallásosságáról és jótékony cselekedetéről híres Hauer Benjámin, aki alig huszonnégy órával előbb szenvedett ki, kísérik örök pihenőre a zsidó kórház halottasházából. A szokatlan időben való temetésre elsősorban a zsidók tegnapi nagy ünnepe, a zsidó pünkösd adott okot. Kiválasztott, vallásos zsidóknál szokásos ugyan is, hogy a halál bekövetkezése után rövid időre eltemetik. Egy régi legenda alapján ezt a gyorsaságot azzal magyarázzák, hogy az elszállt lélek mielőbb találja meg a testet. A zsidó rítus tiltja az ünnepen való temetést, ezért kellett annak idejét este 11 órára kitűzni, amikor már az ünnep első napja elmúlt.

A zsidókórház udvarán kevéssel tíz óra után már mozdulni is alig lehet. A hatalmas udvaron óriási embertömeg. Nagyvárad ortodox zsidóságának csaknem valamennyi számottevő tagja itt van. A kórház háta mögötti kis utca is feketélik az ember rajoktól. Selyemkaftános, fehérharisnyás chasideusok és cadikok fejükön a jellegzetes strámlival varják a gyászszertartást.

A kórház udvarát egyetlen villanylámpa világítja. Ennek a fényénél alig lehet az arccokat felismerni. Bent a halottaskamrában ezalatt megkezdődik a szivbemartó gyászszertartás, amely az ünnepre tekintettel a legégysebb. Vallásos emberek ajlatosan imádkoznak, a holtat — rítus szerint — megmosdatták, azután ráadják a halotti köntöst. Lábra fehér harisnyát húznak, testét a hossznapkor használt hosszú fehér ingbe bujtatják és befödik a fehér-fekete imaköppennyel. Azután az egyszerű gyalutlan deszkakoporsóra két szál deszka kerül, fekete gyászlepellet vonják azt be és a halottat kiviszik a kórház udvarára.

A szentegylet egyik legagilisabb vezető férfija, aki temetések-nél rendezői tisztet tölt be, harisnyahangon adja a nép tudtára.

— A koporsóhoz csak az nyulhat, a halottat csak az viheti, aki a temetés előtt a mikvében, rituális fürdőben fürdött vett.

Ez külön tiszteletadás a halottnak. Keserves, hangos zokogás tölti be a homályos udvart. A hozzátartozók hangos zokogással bucsuzkodnak halottjuktól. A koporsóval csak nagynehezen tudnak keresztülvégődni a tömegben. Végre letezik a kórház udvarán, a villanylámpa alá. Senki sem tudja mi fog történni. A hagyomány szerint nagy ünnepnapokon nem szokás gyászbeszédet tartani

a halott felett. Csak nagyon ritkán és kivételes esetekben tértek elő ettől a szokástól. Annál jobban meglepi hát az embereket, mikor az ortodox zsidó hitközség köztisztelőiben álló főrabbi Fuchs Benjámín a koporsóhoz lép és a fájdalomtól el-elcsukló hangon gyászbeszédbe kezd. A főrabbi német-zsargon nyelvű beszédében méltatta az elhunyt kiváló, vallásos érdemeit és példaadásképpen állítja az új generációk elé. A főrabbi beszéde alatt a gyász és meghatottság elül az arcokról. A tradíció szerint ünnepnapon csak örülni szabad, gyászolni nem.

A beszéd végeztével a közben sok ezerre nőtt tömeg megmozdul utat nyitnak a halottvivőknek. A hitközség legtekintélyesebb vezetői vállukra emelik a koporsót, a tompa, mely sötétségbe itt is ott is belevilágít egy vastag ünnepi fonott gyertya sercegő lánggal élő fénye. A világosság olykor-olykor belecsep egy kisebb tömeg arcába, ismerős arcok a váradi gheztóból. Kiérve a széles utcára kialakul a félelmetes gyászmenet. Filmrendező számára lelejtethetetlen kép. A menet élén — a szokástól eltérően — haladnak a halott fiúgyermekei, utánuk hozzák a gyászleppellel bevont koporsót, ezt követi a különös gyászmenet. Az emberek nem egy tömegben követik a koporsót. Apróbb csoportokra szakadozva mennek a koporsó után. A gyászoló tömegben vagy husz előkelő rabbinus vesz részt, élükön a híres visnizi főrabbi. Idegen országok, idegen városok lapapjai, akik az ünnepet a visnizi rabbi vendégségében töltik, jöttek el az utolsó tiszteletadásra a messze-földön ismert szent zsidó temetésére. A gyászmenet sötét mellékutcákon haladva érkezik ki a velencei temetőbe. A temető előcsarnokában még egy ima, aztán a koporsót kiviszik a nyitott sírhoz. A sír a temető legelőkelőbb részében, a visnizi rabbi által épített családi kriptá tövében van. A temető kísérteties éjjeli csendjét felveri a gyászoló sokaság lármás tülekedése. A némaságba belecsendül a temetés-rendezők harsány kiáltása, újból gyertyákat osztanak szét és a sír körül tompa világosság keletkezik. A sír szíjainál földre teszik a koporsót, egy kis vászonzsákból jeruzsálemi földet szórnak a halott feje alá, közben a tömegből neveket kiáltanak a halott fejénél álló temetés-rendező felé, aki mindannyiszor ráhajol a halott viaszára arcára és vezeklő könyörgő hangon ismétli meg az elhangzott nevet, a halottnak szóló kéréssel ilyenformán:

— X. I. kér bocsáss meg neki!
A szokásos szertartás itt meglehetősen hosszú ideig tart, azután leeresztik az egyszerű koporsót a sírba, a gyászolók kézzel-kézre adják az asókat és pár pillanat alatt beföldelik a sírt. A gyászolóközönség tömegbe verődik, újból megkezdődik az ima, a halk mormolásba egyszerre belejajgat érces, zokogó kesergéssel a halott gyermekeinek fájdalmas hangja:

— Jiszdadal, vejszkdalos sómé rabo...

A temetés végetért, a gyászolók széteszladoznak, a halottak birodalmára újból mélységes csend borul. kaftános, strámlis zsidócskák megindulnak a város felé és az uton hazafelé vallásos vitatkozásba merülve felejtik el a különös éjszakai temetést.

m. c.

APRÓ HIRDETÉSEK

A leghisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei, vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.

Olcsó pünkösdi harisnya vásár!

2565 a Hófehérke áruházban

LAKAS

INTELLIGENS, gyermektelen házaspár keres egy nagy butorozott szobát, lehetőleg fürdőszoba használattal. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 63

BUTOROZOTT szobát keres abszolút szolid fiatalember. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 114

KÖZPONTBAN elegánsan butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Cimet levélben a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 114

ALKALMAZÁS

APOLÓNÉNEK vagy orvosi rendelőbe ajánlkozom több évi gyakorlatl, vidékre is elmegyek. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 977

INTELLIGENS urilány németül is beszél, zongorázik, társalkodónőnek idősebb urhölgyhöz vagy gyermek mellé nevelőnőnek elmenne. Leveleket „Messze Váradtól” jelgére a Hegedüs Hirlapirodába kér. 51

HIVATALNOKNŐ több évi irodai gyakorlattal, jó írással, pénztárnoknői vagy más irodai állást elfoglalna. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 14

MINDENEST keresek június 1-re. Eisenberg, Bunytay liget 14. 115

ARVA leány elmenne jobb családkhoz 1 éven felüli kisgyermekhez. Cimeket a Hegedüs Hirlapirodába kér. 123

TISZTESÉGES, tiszta magyar leány gyermek mellé elmenne. Lukács Gy-u. 12. Vajasnénál. Margit. 126

SZÉPIRASU gyorsírást tudó gyakornokot felvesznk. Általános Fakeskedelmi Bémer-tér 1. 122

MINDENES azonnali belépésre felvétetik. Cim a Nagyváradi kiadóhivatalába. Printul Carol 6.

TAKARITÓNÓ jó bizonyítvánnyal felvétetik azonnal. Cuzza Voda (Szacsavay)-utca 56. 121

MEGBIZHATÓ irodaszolgát keres azonnali belépésre Transport Lloyd Részvénytársaság Piata Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 11-a. 128

TISZTA rendes nő takarítást vállalna reggel 6—9-ig. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 127

ADÁS-VÉTEL

MINDENFELE színes kézimunkák készítését ruhára himzést, kélmunkát stb. elvállalok. Cimet Hegedüs Hirlapirodába kér. 577

DELAVRANCEA (Ritoók Zsigmond) utca 6. sz. a ház beköltözhető lakással eladó. Értekezhetni Starak rendőrkapitánynál ugyanott.

MAGANHAZAT keresek azonnali megvételre lehetőleg a város központjában. Berkes, Beóthy Ö-u. 29.

RAUL France: Növények életéről, A növények szerelmi életéről, A növények lélektanáról című könyveit megvételre keresek. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 302

NAGY gondtól szabadul meg a butorhelyezéssel, ha megtekinti Art kárpitos, Cosbuc (Szalárdi) u. 9, a Rosenzweig-palota Schöberl-ágyát, mely úgy készen, mint megrendelésre, már 3500 leiért kapható. 2155

VARRÓGÉPEKET, használt női karikahajózt és Centralbobbint veszek. Kalenda. 125

PRIMA fagyaltapparat teljesen felszerelve nagyon olcsón eladó. Berckmann, Nagykároly. 124

BUTOROK
gyári áron kaphatók a legfinomabbtól a legolcsóbbig
Steiner bulorgyárosnál
Avram Iancu (Kossuth)-utca
a volt Faragó bőrtűzet 2438

Ezüstöt aranyat, karikagyűrűket, briliántot olcsón
HERBST ékszeráruházában
vásárolhat
Regina Maria (Bémer)-tér 1 szám.

Ha jó könyvet akar olvasni, vegye ki a Hegedüs kölcsönkönyvtárból a következő könyveket:

Surányi M.: Vizözön	3066
Dauthendey: A bivató nyolc orcaja	3003
Tagore Rabindranath: Gora	3007
Warner: Ez is egy olyan	3012
Vautel: Önagsága nem akar gyereket	2763
Heitai: Arcok és álarcok	3038
Zola: Claude vallomása	3050
Gulácsy Irén: Főrteteg	2858
Török Sándor: Rajtam keresztül	3088
Zuccoli: Hát így történt	2778
Wells: Istenek elege	3125
Ráskai: Kanári Zoltán	2403
Zathureczky B.: Embergylő	3130
Hans Heins Ewers: Lidérc	2461
Haggard Rider: O	2850
Galsworthy: Sötét virág	2867
Hugo Viktor: Bug Jargal	2979
Barbusse: Örök láncok	2970
Wassermann: Golovin	2839

Használja ki az alkalmat, mert csak rövid ideig az eddigi 200 Leies 6 levelező-lap 110 Lei vagy két főlvetel 3—3 levelező-lap 160 Lei

Dajkovits műterem
Olcsó igazolvány-képeket gyorsan készítenk. 2656

Eladó telkek

A Boulevard Regele Ferdinand és a Muzeum-utca sarkán háztelkek eladók kedvező fizetési feltételekkel. Értekezés a Bihar-megyei Takarékpénztárnál

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

BUTOR!

Legfinomabb kivitelű

BUTOR!

Ebédliők és hálósobák

nagy választékban

Feltűnő olcsó árak!

Feltűnő olcsó árak!

Rimanóczy műbutor és parkettgyár Rt.

Sír. 20. Aprilie No. 9. (volt Kolozsvári-u. 112.)

Okvetlenül tekintse meg dúsan felszerelt raktárunkat!!